

حقوقی بیکسیر مجموعہ سی

ہر آئی سو کنندہ نشر اول نور

قاعده لردن علاقه دار حکومتلر ايله ادامه ايتديكي مناسباتك ايجابنه كوره، انحراف ايتك و مواد جزائيه ده هر بر معافيتي ويا دين ايجون حبس و تضيق دن استثنائي۔ قونسولسرك حقوق و صلاحيتلري اولبايده بر مقاوله نامه ايله تعيين ايدلمش اولماديقه ۔ رد ايتك ايسته به چكي تخمين اوله سيلور .

بومناستله شوراسي قيد شاياندر كه يوقاروده ذكرى كچن تور كيه جمهوريتيله قفقاس سوسياليست جمهوريتلري آره سنده منعقد قونسولسرك مقاوله نامه سنك ۴ نجى ماده سى طرفين قونسولسرك مواد جزائيه خصوصنده هيچ بر معافيتدن مستفيد اولمادقاريني و معافيه نرزدنده مأمور بولندقلى حكومت قانونلرنجه لاقول بر سنه ايجون حریت شخصيه سالب افعال و حر كاتدن طولاي تحت توقيفه آله بيله چكلريني صراحة ذكر ايلكده در .

بونك ايجوندر كه قونسولسرك مظهر اوله جقلى معافيات و امتيازاتى تعيين ايده چك مقاوله نامه لك عقدى شايان آرزو اولديني كچي بونلرده مأمورين مذ كوره لك بالتخصيص مواد اداريه ده ، سبجل مدنى معاملاتى ، وصى تعيينى و تبعه لرينك متروكاتى تصفيه خصوصلرنده حائز اوله جقلى حقوق و صلاحيتلري دخی صورت واضحده تصریح ايدلمش اولسون .

سابق استانبول آوقا تونلرندن

۱. ر. مالم

حقوق اداره

ادارى قضا كيمه عائد اولماليدر ؟ [۱]

I

قوه مؤرره فكرى دمقرون اداره

L'idée de sanction et le droit public

ديكر شعبات حقوق مثللوحقوق اداره، اساسلى بر تقسيمه محل و برمكده در . بر طرفدن « ناظم حقوق اداره » Droit administratif determinateur واردركه مختلف

[۱] وحدت قضا مسائلنده باشليجه اوچ نقطه شايان تدقيقدر : (۱) افراد ايله حكومت آراسنده كي اختلافاتك حلى جهت عدليه يه ي ، جهت اداريه يه ترك ايديله چكلدر . (۲) اكر

اجتماعی منافعی تطمین ایدہ جک خدمات عمومیہ بی تأسیس ، کذا بو خدمات عمومیہ بی تدویر ایلہ موظف دوائر ومأموریہ تعیین وافراده قارشی بونلرک حائز اولدقلری حقوق وصلاحاتی ایضاح ایدر. دیگر طرفدن « مؤید حقوق اداره » droit administratif sanctionnateur واردرکه جهت اداره، صلاحیتی تجاوز ایدہرک افرادک حقوقی خللدار ایتدیکی تقدیرده حقن ادارهیه طانتدیرمق ایچون افراده مقتضی وساطتی بخش ایدر. حق، حاوی اولدینی مفهومی افاده ایدہ بیلمسی ایچون بر قوه مؤیدہ ایلہ تأیید ایدلہ لیدر. قوه مؤیدہ بولونمادقہ، حق بذاته موجود اولہ بیلیر؛ فقط خیالی رہایتده قلماسی احتمالی موجوددر. حقوق خصوصیه بی قوه مؤیدہیه تابع طومغه امکان وار ایکن حقوق عامه بو مجبوریته قولایجه اتباع ایتمز. زیرا قوه مؤیدہنک بر نتیجه تولید، بر معنا افاده ایدہ بیلمسی ایچون طرفینک خارجنده و طرفینک فوقنده بر عدالتک، بر محکمہنک وجودینی فرض وقبول ایتمک ایجاب ایدر. فقط دولترلر، حاکمیتلرینہ مالک اولدقلرندن ناشی بو حاکمیتک بر مراقبهیه تابع طوتولماسنی قبولدن احتراز ایدرلر و حیاتیترلرینک vitalité بو قسمنه یعنی حاکمیتلرینہ عائد اولہرق یابدقلری اجرا آتک تنقید و مناقشه ایدلہلرینی هضم ایتمزلر .

بوحادثه، دولترلر آراسنده کی مناسباتی تنظیم داعیه سنده بولنان حقوق بین الملل مسائلنده پک محسوسدر. بین الملل حکم اصولی سایه سنده بو طریقده صوک زمانلرده یاپیلان همتلر و کوزه چاربان ترقیلره و ملتلر جمعیتی ایلہ بین الملل دائمی دیوان عدالت کی یکی مؤسسہلردن استقبالده بکله نه بیلن عظیم ترقیاته رغماً، اختلاف عینی درجهده قوتلی ،

بواشلر ایچون بر مؤسسۀ ادارهیه تأسیس ایدلہ جک قضای عدلی ایلہ قضای اداری آراسنده کی صلاحیات نصل آبرلہ جقدر. (۳) بو اختلافات ایچون محاکم عدلیۀ مخصوصه تأسیس اولنورسه خصوصی بر اصول محاکمہنک تنظیمی لازم کلیری؟ پروفیسور ژاکلنک لطف ابتدکاری بو تبعده یالکز برنجی مسئله تدقیق ایدلکدهدر، بو تدقیقده بش فصله آیرمشدر :

۱ — قوه مؤیدہ فکری وحقوق اداره ،

۲ — تفریق قوا نقطه سندن مسئلهنک تدقیق ،

۳ — ایکی نوع قضائک وجودندن متولد محذورلر ،

۴ — اختلافات اداریهده سرعت لزومی ،

۵ — شورای دولتلک حقیق رولنه اعاده سی .

بومقاله یالکز مدخل مقامنده بولنان برنجی فصلی احتوا ایتمکدهدر .

عینی درجده حیثیت و ناموس منیسنه مربوط ایکی دولت آراسنده تحدت ایندیکی تقدیرده
قطعی و امین بر قوه مؤیده نك ففدانی كوزه چاربار .

خارجی حقوق عامه droit public externe وادیسندن داخلی حقوق عامه
droit public interne انتقال ایدرسهك حقوق اساسیهك دخی، حقوق بین الملل کی
بر قوه تأییدیه فیکرینه تابع اولمادینی کورولور . بو، تشکیلات اساسیه وادیسنده مؤیده
(Sanction) نك وجودینی فرض و تخیل ایتمهك غیر ممکن اولماسندن ایلری کله بور .
بعض مملکتلرده، حکامه بر قانونك تشکیلات اساسیه موافقی تدقیق حق ویرلمك اوزره
بو قوه تأییدیه لایقیله تأسیس ایدلمشدر . بومقوله دن اولمق اوزره جواهر متفقینی تشکیل
ایدن حکومتلره بالذات فده رال دولته بو اصول مؤسس بولونمشدر [*] . فرانسه ده
۱۸۰۰ و ۱۸۵۲ سنه لرنده تشکیل ایدیلن محافظه کار اعیان مجلسلریله بوکا بکزر بر
اصول مراقبه تأسیس ایدلمك ایستینیلش ایسه ده قوه مؤیده اوقدر اندر و اوقدر
آز قوتله تطبیق ایدلمشدر که بوتشبت کوز بویامق قیلندن برشی اولمشدر . فرانسه ده
حال حاضرده علی العاده قوانین حاکم اولوب اونلره قارشی باب مدافعه آچیق دکلمدر .
حال بوکه مدنی ملتلك برنجی دوشونجه لری دولتی ده حق مفهومه تابع طوتمق و منافع
عامه نامه یابدینی اجرا آت و حرکاتنده بیله افرادك حقوقه حرمتکار اولمغه مجبور ایتك
اولمالیدر . مؤید حقوق اداره . Le droit administratif Sanctionneur ایشته
بومقصدی تأمین غایه سنه معطوف اولوب حقوق عامه جامعہ سنده اشغال ایندیکی یر
برنجی درجده مهمدر .

حقوق اداره نك اهمیتی پك یو كك ایکی نقطه نظر دن شایان تدقیقدر . بردفعه اداری
معاملاتدن ناشی تأسیس ایدلمش اولان قضا، بتون حقوق عامه نك نقطه انتهای عد
ایدیله بیلیر . اداری معاملاتك بر قضایه تابع طوتولماسی صورته در که وظیفه اداره عادی
بر پولیس وظیفه سندن جیقوب حقوق علمنه کیرمکده و بتون حقوق عامه نك ترقیاتی
اداری اجرا آتک بر قضایه تابع طوتولماسی اساسه مدیون بولونمقده در . ایشته اداری
قضاتك تدقیق بوجهتن پك مفید و عملی منافی حائزدر . دیگر طرفدن مؤید حقوق

[*] Edouard Lambert. -- Le Gouvernement des juges et la lutte
contre la législation sociale aux États-Unis. Paris 1921.

اداره، فرد ایله قدرت عامه نك يكدیكریله فصل چارپشمقده اولدینی کوسترمکده وایکی قوتك جدالی معظم برفلسفه سیاسیه جاذبه سنی عرض ایتمکده در .
حلی ایله موظف اولدینی اوچ بویوک مسئلهیه نظراً « مؤید حقوق اداره » باشلیجه اوچ قسمة مقسمدر .

(۱) افراد ایله اداره آراسنده متکون اختلافاتك حلی وظیفه سنی کیسه حواله ایدیه جکدر؟ بو وظیفه ینه اداره نك کندینه می، محاکم عادییه می یوقسه بویکی اصولك خط وسطیسی اوله رق اداره یه آز چوق قوتلی روابط ایله مربوط صورت مخصوصه ده متشکل محاکمه می تفویض ایدیه لیدر؟ بویلك مسئله نك اهمیتی بك بویوکدر؛ زیرا مسئله عدالتك طرز تأسیس وتنظیمه متدائر اولوب عدالت ایسه جمعیت حیانتك اساسی تشکیل ایدر. حله مأمور اولدینی اختلافات ومنازعاتك نوع وماهیتی نه اولورسه اولسون عدالتك وظیفه سنی حقه رعایت ایتدیرمکدر؛ اکر حق طرفیندن ضعیف اولانلرده ایسه بو وظیفه ده بویوکدر .

(۲) اکر فرانسه ده اولدینی کبی واضع قانون هم اداره نك هم محاکم عادیه نك خارجنده بولمسی وهر حالده اداره یه بعض روابط ایله مربوط بر قضا تأسیسی جهتیه بو برنجی مسئله حل ایدلش ایسه بوقضاتك درجه صلاحیتی تعیین وتحید ایتك لازمدر. اول امرده اداره فعاله administration active جهندن حدودینی چیزمك لازمدر که برچوق نقطه نظردن حائز اهمیتدر . مثلاً اداره نك هانکی اجرا آتی یالکتر استدعای لطف ومعدله recours gracieux وهانکیلری دعوایه محل ویره بیلیر؟ قضای اداری یه مراجعتله مأمورك حرکتی علیه اقامه دعوا دن اول ینه او مأموره ویا آمرینه مراجعت مجبوریتی وضع ایتك وبصورته قضای اداری بی اصل اداره یه باغلا یان بر رابطه بی تأسیس ایتك موافقمیدر؟ برده قضای اداری، مأمورك حرکت و اجرا آتنده کی اسباب وعواملی تدقیقه صلاحیتدار ایسه بوحقی نه درجه یه قدر واره بیلیر؟ اکر مأمورك قناعت وتقدرینه ده، محاکم اداری دخل ایده جکسه، بویکی قوت آراسنده بر تشوش حاصل اولمایه جقمیدر ؟

قضای ادارینك ساحه صلاحیتی قطعی صورته تحید ایده بیلمك ایچون دیگر جهته کی حدودینی یعنی قضای عدلی ایله مناسباتی، بویکی قضاتك یكدیكرینه مداخله سنی

منع ایدہ جک صورتہ، تعیین و تثبیت لزومی درکاردر. ذاتا اداره یہ عائد بالعموم دعاوی بی قضای اداری بہ حوالہ ایتمکدہ اصابت متصورمی؟ بودعاوینک بر قسمی قضای اداری بہ و بر قسمی قضای عدلیہ بہ برافدہ دہا اصابت بولونمازمی؟ بویلہ بر تقسیم یولی قبول ایدیلیرسہ نہ اساس قبول ایدیلہ جکدر؟ طیبیندر کہ دعاوی اداریہ نک بر قسمی عدلیہ بہ بر قسمی اداری قضایہ حوالہ خصوصندہ آنحق اداره نک منفعتی و حکومتک سہولتی کیفیتی اساس اتخاذ ایدیلہ مز. زیرا پک کیفی بر معاملہ اولور.

اوحالہ عدلی واداری قضا لک حدود صلاحاتی چیزمک ایچون نہ کبی اصول و اساسلر وضع ایتمک لازم کلہ جکدر؟ سؤالی دہا خصوصی بر شکلدہ ایراد ایتمک لازم کلہ قضای عدلی صلاحیتہ کیرمہین بر عقد اداری ایلہ قضای عدلی بہ تابع بر عقد عادی بی بر بردن آیرمق ایچون نہ کبی علامتارہ اعتبار ایدہ جکز؟

۳) اگر قانون بالعموم اداری اختلافاتک دم حل و وظیفہ سنی محاکم عدلیہ بہ تودیع ایدر و یا خود بوکبی اختلافات اداریہ ایچون محاکم مخصوصہ احداث ایلرسہ اختلافات تحقیق و محاکمہ سہ عائد اصول حقدہ قواعد مخصوصہ وضع ایتمک ایجاب ایتمزمی؟
بواوچ معظم مسئلہ دن یالکز برنجیسی تدقیق ایدہ جکز. تدقیقاتمکز بومسلئہ حقدہ بیلہ سویلہ نہ بیلہ جک بوتون افکاری احتوا ایتمدیکنی دہ مقرر؟ مقصد مز بومسلئہ حقدہ پک اساسلی و مر حالہ افکار جاریہ بی صارصہ حق بعض مطالعاتی عرض ایتمکدن عبارتدر.

پارس حقوق فاکولتہ سی حقوق اداره مدرسی

رہنہ زاکلہ

تجارت بحیرہ

[*] خسارات عمومیہ

بوندن اولکی مقالہ مزدہ بر خسارک خسارات عمومیہ دن اولسی ایچون اجتماع ایتمسی ایجاب ایدن اوچ شرطدن قصداً بر فردا کارلنک اجراسنہ متدائر اولان برنجی شرطی ایضاح ایتمشدک.

[*] خسارات عمومیہ بہ عائد ایلمک مقالہ مجموعہ مزک تشرین ثانی نسخہ سندہ مندرجدر.